

Usmernenie k bezpečnosti a ochrane zdravia pri dobrovoľníckych činnostiach

Financovaný
Európskou úniou

PROGRAM
SLOVENSKO

MINISTERSTVO
PRÁCE, SOCIÁLNYCH
VECÍ A RODINY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Pripravila: **Platforma dobrovoľníckych centier a organizácií**

info@dobrovolnictvo.sk, 0917 948 021

Konzultácie poskytol: **Ing. Peter Štefanický**

koordinátor bezpečnosti na stavenisku, autorizovaný
bezpečnostný technik, špecialista požiarnej ochrany
stefanicky.bozp@gmail.com, 0903 133 823

2025

Financovaný
Európskou úniou

 MINISTERSTVO
PRÁCE, SOCIÁLNYCH
VECÍ A RODINY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Úvod	4
1 Právne predpisy	5
2 Ako vytvoriť bezpečné prostredie	6
2.1 Typy rizík a nebezpečenstiev	6
2.2 Osobná ochrana a vybavenie	7
3 Ako zostaviť poučenie o ochrane zdravia	7
3.1 Príklady špecifických poučení	9
4 Ako zrealizovať a dokumentovať poučenie	10
4.1 Vzor potvrdenia o poučení pred výkonom dobrovoľníckej činnosti	11
5 Zapájanie zamestnancov do dobrovoľníctva	12
5.1 Dobrovoľníci a prekážka v práci	12
5.2 Teambuilding a dobrovoľnícke akcie ako pracovná činnosť.....	12

Úvod

Otázka povinností MNO zapájajúcich dobrovoľníkov a dobrovoľníčky v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci je pre realizáciu dobrovoľníckej činnosti alebo dobrovoľníckeho programu významná z hľadiska potreby naplniť zákonné povinnosti MNO, ale tiež kvôli potrebe vytvoriť bezpečné prostredie pre dobrovoľnícku činnosť pre všetkých, ktorí sú do aktivity zapojení.

V téme bezpečnosti pri zapájaní do dobrovoľníctva preto vnímame a v tomto usmernení rozoberáme dve témy:

- Vytvorenie bezpečného prostredia pre prácu dobrovoľníkov a dobrovoľníčok
- Vykonanie a evidencia poučení o BOZP a požiarnej ochrane

Zabezpečenie bezpečnosti a ochrany zdravia dobrovoľníkov a dobrovoľníčok je nevyhnutnou podmienkou pre ich zapojenie do dobrovoľníckej činnosti. Organizácia má mať preto vedomosť o svojich povinnostiach a vytvorený systém, ktorý im umožní tieto povinnosti plniť.

Školenie dobrovoľníkov z hľadiska bezpečnosti práce by malo byť prispôbené konkrétnemu typu dobrovoľníckej činnosti a rizikám, ktoré s ňou súvisia. Na rozdiel od zamestnancov, **dobrovoľníci nemusia prejsť komplexným školením** ako zamestnanci, **ale je kľúčové, aby rozumeli základným pravidlám pre minimalizovanie rizík**. Každá organizácia si tak prispôsobí poučenie svojich dobrovoľníkov pre každú oblasť svojej činnosti tak, aby reflektovala konkrétne podmienky, s ktorými sa môže dobrovoľník stretnúť pri výkone svojich činností.

Je dôležité uvedomiť si, že **dobrovoľník/čka musí byť oboznámený/á „primerane rozsahu a povahe činnosti“**. Poučenie je treba prispôbiť rizikovosti a reálnym podmienkam, v ktorých je dobrovoľnícka činnosť vykonávaná, nie ho robiť uniformne, čo zvädza k formálnemu vykonávaniu.

Príklad: Ak dobrovoľníci pomáhajú pri upratovaní parku, poučenie sa zameriava na manipuláciu s odpadom, prácu s náradím a riziko pošmyknutia. Ak ide o sociálnu pomoc, dôležité sú zásady komunikácie a psychickej bezpečnosti.

1 Právne predpisy

Prácu s dobrovoľníkmi a dobrovoľníčkami rámčuje niekoľko právnych predpisov, iné zas vyvolávajú dojem o existujúcich záväzkoch, ktoré sa však nemusia zakladať na pravde.

- **Zákon č. 406/2011 Z. z. o dobrovoľníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov:** upravuje právne postavenie dobrovoľníka a právne vzťahy pri poskytovaní služieb, činností a iných výkonov dobrovoľníkom a akreditáciu v oblasti dobrovoľníckych činností. Usmerňuje spôsob výkonu dobrovoľníckej činnosti a niektoré práva a povinnosti zainteresovaných strán.
- **ZÁKONNÍK PRÁCE č. 311/2001 Z. z.:** Na dobrovoľnícku činnosť sa **nevzťahuje** Zákonník práce, a to je dôležitý rozdiel. Dobrovoľník nie je zamestnanec a dobrovoľníctvo nie je práca. Ak by organizácia platila dobrovoľníkovi odmenu nad rámec preplatenia preukázateľne vynaložených výdavkov (napríklad cestovné alebo iné oprávnené výdavky uvedené v Zákone o dobrovoľníctve), mohlo by to byť považované za zamestnanie a podliehalo by to Zákonníku práce.
- **Zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení a zákon č. 580/2004 Z. z. o zdravotnom poistení a o zmene a doplnení zákona č. 95/2002 Z. z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov:** Dobrovoľníctvo **nezakladá nárok na sociálne ani zdravotné poistenie** zo strany organizácie. Dobrovoľník si musí tieto odvody platiť sám, ak nie je poistený iným spôsobom (napríklad ako zamestnanec, študent, alebo poberateľ dávok).
- **OBČIANSKY ZÁKONNÍK č. 40/1964 Zb.:** Tento zákon upravuje vzťahy, ktoré vznikajú pri dobrovoľníctve, najmä v prípade **zodpovednosti za škodu**. Ak dobrovoľník spôsobí škodu úmyselne, môže niesť osobnú zodpovednosť. Tieto podmienky by mali byť uvedené v písomnej zmluve.
- **Zákon č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a doplnení niektorých zákonov:** Povinnosti a opatrenia ustanovené týmto zákonom sa v rozsahu nevyhnutnom na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci vzhľadom na povahu činnosti **vzťahujú aj na organizátora dobrovoľníckych všeobecne prospešných aktivít** a na fyzickú osobu vykonávajúcu prácu podľa pokynov organizátora dobrovoľníckych aktivít.
- **Zákon č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarmi:** Povinnosti ustanovené týmto zákonom sa v rozsahu nevyhnutnom na zaistenie ochrany života, zdravia a majetku pred požiarmi **vzťahujú aj na organizátora dobrovoľníckych všeobecne prospešných aktivít** a na fyzickú osobu vykonávajúcu dobrovoľnícku činnosť podľa jeho pokynov.

2 Ako vytvoriť bezpečné prostredie

2.1 Typy rizík a nebezpečenstiev

V závislosti od prostredia, v ktorom sa dobrovoľnícka činnosť vykonáva, môže dôjsť k stretu s rôznymi rizikovými situáciami (napr. pád, úraz, expozícia chemikáliám, nebezpečné nástroje a pod.). Pozor, nejde len o konkrétne riziká, ale aj o rizikové situácie, do ktorých by sa mohol dobrovoľník dostať pri výkone svojich činností. Preto je nevyhnutné posúdiť každú aktivitu – činnosť dobrovoľníka, do ktorej je zapájaný, a to osobitne podľa miestnych podmienok a povahy činnosti. Riziká je potrebné identifikovať v spolupráci s pracovníkmi alebo skúsenými dobrovoľníkmi a dobrovoľníčkami a prihliadať na správnu prax s ohľadom na dodržiavanie základných bezpečnostných pravidiel.

- Pozornosť je potrebné venovať aj zaraďovaniu dobrovoľníkov na činnosť v súlade s ich **vekom, zdravotným stavom, kvalifikačnými predpokladmi, odbornými spôsobilosťami** a pod. Koordinátor dobrovoľníkov by mal na tieto skutočnosti prihliadať a operatívne riešiť situácie, ktoré sa môžu počas výkonu činnosti meniť.
- S dobrovoľníkom **mladším ako 18 rokov** vysielajúca organizácia nesmie dohodnúť vykonávanie dobrovoľníckej činnosti, ktorá je neprimeraná anatomickým, fyziologickým a psychologickým osobitostiam jeho veku, alebo pri ktorej by bol vystavený zvýšenému nebezpečenstvu úrazu alebo iného poškodenia zdravia.
- Je potrebné dbať na to, aby dobrovoľník pokiaľ je to možné, nebol na odľahlom stanovišti sám. Ak nie je možné zabezpečiť, aby boli na odľahlom stanovišti min. dve osoby, je potrebné zabezpečiť **komunikačné prostriedky** (mobilné telefóny alebo vysielacky) a dohodnúť pravidelnú kontrolu takejto osoby. A to najmä v lesných porastoch alebo na odľahlých miestach, kde je prípadná pomoc ťažko dostupná. Pozor na oblasti, kde nie je dostatočný signál na použitie telefónu!
- Je potrebné dbať aj na **poveternostné podmienky** a iné okolnosti, ktoré je možné predvídať. Koordinátor by mal predvídať zmeny počasia podľa SHMÚ tak, aby minimalizoval riziko úrazu dobrovoľníkov (napr. silný vietor – v lesnom poraste pád stromu alebo vetvy, búrka – blesk a pod.)
- Ak je dobrovoľník priradený na činnosť, ktorá je spojená s prevádzkovanou **verejnou komunikáciou** (riadenie dopravy, pohyb alebo iná činnosť v blízkosti prevádzkovej verejnej komunikácie alebo koľajovej dráhy), musí byť poučený o rizikách v uvedenej oblasti, vybavený reflexnou vestou a reflexnými prvkami prípadne musí byť riadne osvetlený za zníženej viditeľnosti.

2.2 Osobná ochrana a vybavenie

Ak je na vykonávanie dobrovoľníckej činnosti potrebné podľa osobitných predpisov osobitné vybavenie alebo oblečenie, najmä pracovný odev a iné osobné ochranné pracovné prostriedky a pracovné pomôcky, vysielajúca organizácia je povinná ich zabezpečiť dobrovoľníkovi pred začatím vykonávania dobrovoľníckej činnosti. Tieto povinnosti vysielajúca organizácia nemá, ak ich zabezpečuje prijímateľ dobrovoľníckej činnosti.

3 Ako zostaviť poučenie o ochrane zdravia

Každá organizácia si musí vytvoriť svoje vlastné poučenie s obsahom zodpovedajúcim podmienkam, v ktorých je činnosť vykonávaná a s ohľadom na prostredie, cieľovú skupinu, spolupracujúce subjekty a ďalšie špecifiká. Organizácia tak vypracuje dokument, ktorý je podkladom pre zaškolenie a je súčasťou dokumentácie preukazujúcej splnenie zákonnej povinnosti.

Poučenie má obsahovať:

- **Pomenovanie rizík a nebezpečenstiev.**

Dobrovoľník musí byť oboznámený s tým, aké konkrétne riziká súvisia s činnosťou, ktorú ide vykonávať. To znamená, že organizácia:

- stručne popíše typ prostredia (interiér, exteriér, verejný priestor, les, budova a pod.),
- uvedie typické riziká (napr. pošmyknutie, pád, porezanie, bodnutie hmyzom, zasiahnutie elektrickým prúdom, riziko tepla/chladu, riziko kontaktu s cudzou osobou),
- vysvetlí ako týmto rizikám predchádzať – teda čo má dobrovoľník robiť (alebo nerobiť), aby sa riziku vyhol.

Príklad: „Pri čistení potoka hrozí pošmyknutie na mokrých kameňoch – preto odporúčame obuv s pevnou podrážkou, rukavice a opatrný pohyb po brehu.“

 Tip: Je vhodné pripraviť pre každý typ činnosti stručný prehľad rizík a odporúčaných opatrení – napríklad vo forme tabuľky, ktorú organizácia priloží k poučeniu.

- **Používanie osobných ochranných prostriedkov (OOP).**

Informovanie o tom, aké OOP sú potrebné (napr. rukavice, prilby, ochranné okuliare, reflexné vesty a pod.), ako ich správne používať, udržiavať, a kde sa nachádzajú.

OOP musia byť dostupné pred začiatkom činnosti a dobrovoľníci majú byť oboznámení, kde sa nachádzajú a ako sa správne čistia či skladujú.

- **Bezpečné zaobchádzanie s nástrojmi a strojami.**

Inštrukcie, ako správne a bezpečne používať nástroje a stroje (napr. kosačky, píly, nože, stavebné nástroje a pod.), a aké sú ich obmedzenia. Na používanie uvedených pracovných nástrojov je potrebné písomné poučenie o návode na obsluhu zariadenia, ktoré sa bude používať. V návodoch na použitie je veľká časť venovaná práve bezpečnosti pri práci, bezpečnom používaní, správnej údržbe, kontrole, prípadne dopĺňaní prevádzkových kvapalín, výmeny nástrojov a pod. Týmto činnostiam je potrebné venovať zvýšenú pozornosť, nakoľko sú násobne rizikovejšie ako iné bežné dobrovoľnícke činnosti. Netreba zabúdať aj na odbornú spôsobilosť v zmysle platnej legislatívy na stroje a pracovné pomôcky, ktoré si to vyžadujú. Je povinnosťou koordinátora si takýto preukaz odbornej spôsobilosti vyžiadať a skontrolovať skôr ako túto prácu dobrovoľník začne vykonávať.

Ak je činnosť riziková (napr. práca s elektrickým náradím, strojami alebo motorovými pílamami), koordinátor zabezpečí, aby ju vykonávali len osoby s potrebnou spôsobilosťou a pod dohľadom.

- **Zásady správania sa na mieste výkonu**

Inštrukcie objasňujúce, kto je nadriadená osoba, na koho sa obracať s otázkami alebo informáciami pri zistení rizika alebo nebezpečnej situácie. Poučenie môže obsahovať inštrukcie ako: rešpektovať pokyny koordinátora, správať sa ohľaduplne k ostatným dobrovoľníkom, účastníkom a prostrediu, prípadne zákaz fajčenia a manipulácie s otvoreným ohňom.

- **Postupy v prípade nehody alebo úrazu**

 Tip: Je vhodné vopred určiť osobu zodpovednú za komunikáciu so záchrannými zložkami.

- Jasné pokyny, čo robiť v prípade, že dôjde k úrazu alebo zraneniu. Kde sa nachádza lekárnička, koho kontaktovať (napr. vedúceho dobrovoľníkov), a aké informácie mu poskytnúť. Určiť najrýchlejšie a najbezpečnejšie prístupové cesty pre záchranné zložky na miesta, kde sa budú konať akcie alebo kde sa môžu nachádzať dobrovoľníci. Dohodnúť spôsob navádzania záchranných zložiek v komplikovanom teréne, aby sa dostali na miesto záchrany alebo zdolávania požiaru.
- Základné informácie o prvej pomoci, ako napríklad – ako ošetriť drobné poranenia, zastaviť krvácanie alebo rozpoznať kolaps. Vedieť, kto v dobrovoľníckej skupine je schopný poskytnúť prvú pomoc, telefónne čísla na záchranné zložky a pod.

- Inštrukcie pre prípad požiaru, úniku chemikálií alebo inej mimoriadnej situácie, vrátane informácií o evakuačných cestách a mieste zberu.
- **Zásady požiarnej ochrany.** Každý je povinný v súvislosti so zdolávaním požiaru:
  - vykonať nevyhnutné opatrenia na záchranu ohrozených osôb,
  - uhasiť požiar, ak je to možné, alebo vykonať nevyhnutné opatrenia na zamedzenie jeho šírenia,
  - ohlásiť bez zbytočného odkladu na určenom mieste zistený požiar alebo zabezpečiť jeho uhasenie,
  - poskytnúť hasičskej jednotke osobnú pomoc na výzvu veliteľa zásahu, veliteľa hasičskej jednotky alebo obce,
  - každý je povinný na výzvu veliteľa zásahu, veliteľa hasičskej jednotky, okresného riaditeľstva alebo obce poskytnúť dopravné prostriedky, zdroje vody na hasenie požiarov, spojovacie prostriedky a iné vecné prostriedky na zdolávanie požiarov,
  - fyzická osoba nie je povinná poskytnúť uvedenú pomoc, ak jej v tom bráni dôležitá okolnosť alebo ak by tým vystavila vážnemu ohrozeniu seba alebo blízkej osoby,
  - pozor na fajčenie a manipuláciu s otvoreným ohňom – v prípade, že ide o dobrovoľnícku akciu, ktorá je spojená s manipuláciou s otvoreným ohňom, je potrebné mať k dispozícii dostatočný objem hasiacej látky pre danú udalosť a možné požiarne riziká, ktoré by mohli vzniknúť v prípade zahorenia.

3.1 Príklady špecifických poučení

- **V teréne (napr. čistenie prírody).** Dôraz na orientáciu v teréne, rozpoznávanie nebezpečných rastlín alebo zvierat, správne zaobchádzanie s odpadom, v akom odeve prísť na takúto akciu, aká je správna obuv a pod.
- **Pri práci s deťmi alebo seniormi.** Zásady bezpečnej komunikácie, ochrana pred zneužitím, postupy pri riešení zdravotných problémov. Informovanie koordinátora v prípade, že si dobrovoľník všimne konanie v rozpore s pravidlami organizácie.
- **V kancelárii.** Ergonomika práce s počítačom, správne sedenie, manipulácia s ťažšími predmetmi (napr. kartóny a pod.), časté prestávky pri práci s PC.
- **Iné akcie.** Záťaž teplom a chladom, manipulácia s bremenami, psychická záťaž, dehydratácia, riziko napadnutia zvermi, konflikty medzi dobrovoľníkmi alebo inými osobami a pod.
- **Online poradenstvo.** Dobrovoľníci, ktorí vykonávajú činnosť v rámci online poradenstva sa v zmysle platnej legislatívy nemusia podrobiť školeniu – poučeniu o bezpečnosti pri svojej činnosti, nakoľko na ich činnosť ani miesto vykonávanej činnosti nemôže dohliadať objednávateľ dobrovoľníckej služby. V prípade, že sa online poradenstvo bude vykonávať v priestoroch objednávateľa

dobrovoľníckej služby, dobrovoľník sa oboznámi so základnými pravidlami bezpečnosti pri výkone činnosti a pohybe po priestoroch a iných pravidlách, ktoré platia v objekte (únikové cesty, prístupové komunikácie, umiestnenie lekárničky, hasiacich prístrojov a pod.).

- **Práca so zraniteľnými skupinami.** Poučenie o BOZP môže byť doplnené aj o krátku časť týkajúcu sa etických zásad správania a ochrany detí, ak sa organizácia venuje práci so zraniteľnými skupinami.

Pozor na zábavné a žartovné situácie, ktoré môžu vyústiť do úrazu alebo zranenia (napr. niekoho vyľakať za účelom zábavy; odsunutá stolička pri sadaní môže osobe, ktorá spadne na zem, vážne poškodiť zdravie a pod.). Nevieme, ako môže zareagovať osoba vystavená žartu, a preto by sme mali byť zdržanliví pri vytváraní takýchto situácií.

Je odporúčané, aby bolo poučenie interaktívne a praktické, s dostatočným priestorom na otázky. Môže obsahovať aj vizuálne pomôcky a praktické ukážky. Poučenie by malo mať písomnú formu s podpismi účastníkov (zákonných zástupcov), podpisom koordinátora alebo osoby, ktorá poučenie vykonala a dátumom poučenia.

4 Ako zrealizovať a dokumentovať poučenie

Poučenie je potrebné vykonať **pred začiatkom výkonu dobrovoľníckej činnosti**. Organizácia si môže zvoliť formu poučenia podľa povahy činnosti a spôsobu zapojenia dobrovoľníkov.

Možné spôsoby realizácie poučenia:

A) Organizácia zašle dobrovoľníkovi alebo dobrovoľníčke **písomné poučenie vopred e-mailom a pred zapojením do činnosti získa písomné potvrdenie o oboznámení sa s poučením** (podpis).

B) Organizácia poskytne dobrovoľníkovi **písomné poučenie priamo na mieste výkonu činnosti a zabezpečí podpis a evidenciu prehlásenia o poučení**.

C) Organizácia zrealizuje **osobné zaškolenie o BOZP** pred začiatkom dobrovoľníckej činnosti a **získa podpísané prehlásenie o absolvovaní poučenia**, ktorého súčasťou je aj **stručný obsah zaškolenia**.

 Tip: Forma poučenia by mala zodpovedať rizikovosti plánovanej činnosti. Pri činnostiach s vyššou mierou rizika (napr. práca s náradím, v teréne, s klientmi) sa odporúča **osobné zaškolenie**.

Organizácia je povinná uchovávať **písomnú dokumentáciu** o oboznámení dobrovoľníka s pravidlami bezpečnosti a ochrany zdravia pri dobrovoľníckej činnosti – napr. zmluvu o dobrovoľníckej činnosti obsahujúcu prehlásenie o poučení, prezenčnú listinu zo školenia BOZP, poučenie pre výkon dobrovoľníckej činnosti (vzor), obsah školenia a iné záznamy, ktoré sú potrebné na výkon činnosti dobrovoľníka (odborná spôsobilosť, lekárske potvrdenie a pod.).

Je dôležité, aby tieto dokumenty boli vždy aktuálne ku obdobiu, v ktorom sa činnosť vykonáva. Spravidla prijímateľ dobrovoľníckej činnosti zabezpečí tieto dokumenty vždy pred začatím činnosti.

Lehota na archiváciu písomnej dokumentácie vrátane poučení je v zmysle platnej legislatívy súvisiacej s bezpečnosťou a rizikami **5 rokov**.

POZOR!!!

Ak ide o dobrovoľníka **mladšieho ako 18 rokov a staršieho ako 15 rokov** je vysielajúca organizácia povinná poučiť nielen dobrovoľníka/čku, ale aj jeho/jej zákonného zástupcu. Poučenie musí obsahovať všetky riziká spojené s výkonom dobrovoľníckej činnosti, ktorá by mohla ohroziť jeho/jej zdravie alebo život.

4.1 Vzor potvrdenia o poučení pred výkonom dobrovoľníckej činnosti

Poučenie pred výkonom dobrovoľníckej činnosti

Prehlasujem, že som bol/a poučený/á o pravidlách bezpečnosti, ochrany zdravia a ochrany pred požiarmi pri výkone dobrovoľníckej činnosti v súlade s obsahom tohto poučenia:

- riziká a rizikové situácie, do ktorých by sa mohli dobrovoľníci/čky dostať pri výkone činnosti,
- osobné ochranné prostriedky a pomôcky a pravidlá ich používania
- postupy v prípade nehody, úrazu, nebezpečnej situácie
- právne predpisy, na ktoré sa vzťahuje činnosť dobrovoľníkov a organizácie.

V ..... (miesto, dátum)

Meno a priezvisko dobrovoľníka/čky, príp. aj zákonného zástupcu (v prípade dobrovoľníka/čky do 18 r.)	Podpis/y

5 Zapájanie zamestnancov do dobrovoľníctva

5.1 Dobrovoľníci a prekážka v práci

Ak do organizácie prichádzajú firemní dobrovoľníci, ktorí si na daný čas uplatňujú Ustanovenie § 138a Zákonníka práce - **prekážka v práci** z dôvodu **dobrovoľníckej činnosti**, teda v tom čase „nie sú v práci“ aj keď majú za ten čas náhrady v zmysle platnej legislatívy, jednoduché pochopenie tejto situácie je nasledovné: **zamestnávateľ nie je povinný riešiť bezpečnosť zamestnanca, keď je mimo pracoviska z dôvodu prekážky v práci, ako je napríklad dobrovoľníctvo.**

Zjednodušene povedané, zodpovednosť zamestnávateľa sa začína pri nástupe do práce a končí sa pri odchode z pracoviska (prípadne služobná cesta a pod.). Ak je zamestnanec mimo pracoviska z dôvodu prekážky v práci, jeho bezpečnosť je v jeho vlastnej réžii a je chránený všeobecnými zákonmi, nie zákonmi o bezpečnosti práce, ktoré sa vzťahujú na vzťah zamestnávateľ-zamestnanec pri výkone práce.

V tomto prípade je preto **prijímateľ dobrovoľníckej činnosti povinný zabezpečiť** poučenie o bezpečnosti a ochrane zdravia pri výkone dobrovoľníckej činnosti rovnako, ako v prípade iných dobrovoľníkov/čok.

5.2 Teambuilding a dobrovoľnícke aktivity

V prípade firemných akcií (teambuilding, vzdelávacie aktivity) je situácia opačná ako v prípade uplatňovania prekážky v práci na strane zamestnanca, a teda: **zamestnávateľ je plne zodpovedný za bezpečnosť práce pre svojich zamestnancov.**

Hoci ide o dobrovoľnú akciu mimo štandardného pracoviska, z pohľadu Zákonníka práce a Zákona o bezpečnosti práce sa takáto udalosť považuje za **plnenie pracovných úloh** alebo za činnosť s nimi priamo súvisiacu. Dôvodom je, že aktivitu organizuje a riadi zamestnávateľ alebo má zamestnávateľ dohodu s mimovládnu organizáciou a aktivita má pre neho určitý benefit (napr. zlepšenie vzťahov na pracovisku, firemná prezentácia a pod.). To znamená, že zamestnávateľ má rovnaké povinnosti ako na bežnom pracovisku:

- **Posúdenie rizika:** Ešte pred aktivitou musí zamestnávateľ vyhodnotiť všetky riziká spojené s danou činnosťou (napr. práca s nástrojmi, práca vo výškach, riziko úrazu v lese) a prijať opatrenia na ich minimalizáciu. Tieto úlohy a posúdenie rizík vykonáva spoločne s organizáciou tak, aby bolo všetky aspekty bezpečnosti koordinované a vopred dohodnuté.
- **Vybavenie a inštruktáž:** Zamestnávateľ musí zabezpečiť, aby mali zamestnanci k dispozícii bezpečné náradie, ochranné pracovné pomôcky a riadne ich poučiť o tom, ako pracovať bezpečne. Tieto osobné ochranné pracovné prostriedky bezplatne zabezpečuje zamestnávateľ rovnako ako na svojom pracovisku s prihliadnutím na konkrétne podmienky činnosti.
- **Dohľad:** Počas dobrovoľníckej aktivity musí zamestnávateľ zabezpečiť primeraný dohľad, či už svojimi pracovníkmi alebo bude vykonávaný dohľad spoločným koordinátorom dobrovoľníckych aktivít.

Čo sa stane pri úraze?

Ak by si zamestnanec pri takejto dobrovoľníckej aktivite spôsobil úraz, je to právne posudzované ako **pracovný úraz**. Zamestnávateľ je teda povinný takýto úraz vyšetriť, spísať záznam o úraze a niešť zaň zodpovednosť. V prípade pracovného úrazu má zamestnanec nárok na náhradu škody, ako aj na odškodnenie za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia, rovnako ako pri úraze, ktorý sa stane na pracovisku.

V skratke, ak firma organizuje dobrovoľnícku aktivitu alebo sa zúčastňuje na spoločnej aktivite, ktorú organizuje iný subjekt, preberá za ňu aj plnú zodpovednosť v oblasti bezpečnosti svojich zamestnancov a zamestnankýň.

